

Aan: Gemeenteraadsleden van Barneveld

Datum: 10 september 2021

Betreft: Input verkiezingsprogramma m.b.t. het landelijk gebied

t: 06 – 41 69 21 62

e: secretariaat@ltogeldersevallei.nl

w: www.ltogeldersevallei.nl

Postadres:

Secretariaat LTO Gelderse Vallei

Prinsenweg 28

3862 PW Nijkerk

Geachte heer/mevrouw,

Op 16 maart 2022 staan er gemeenteraadsverkiezingen gepland. Een vitaal landelijk gebied en een gezonde agrarische sector zijn voor iedereen van belang. Om dit te behouden en te versterken, vragen wij uw aandacht voor de uitdagingen waarmee wij worden geconfronteerd en welke oplossingen wij daarvoor hebben.

Een kleine greep uit gemeentelijke thema's met grote impact op onze sector:

- Druk op de ruimte
- Energietransitie
- Stikstof
- Leefbaarheid

In bijgaande notitie 'Een vitaal landelijk gebied', vindt u ons standpunt over deze en andere onderwerpen. Mocht dit tot vragen leiden kunt u mij bereiken op onderstaand nummer.

Met vriendelijke groet,

Gina van Elten

voorzitter

06 – 30 60 51 87

LTO Noord Gelderse Vallei

Bijlage: Een vitaal landelijk gebied

t: 06 41 69 21 62
e: secretariaat@ltogeldersevallei.nl
w: www.ltogeldersevallei.nl

**Achter de boer en tuinder.
Voor ons allemaal.**

Een vitaal landelijk gebied

Inzet Gemeenteraadsverkiezingen 2022 – LTO Noord

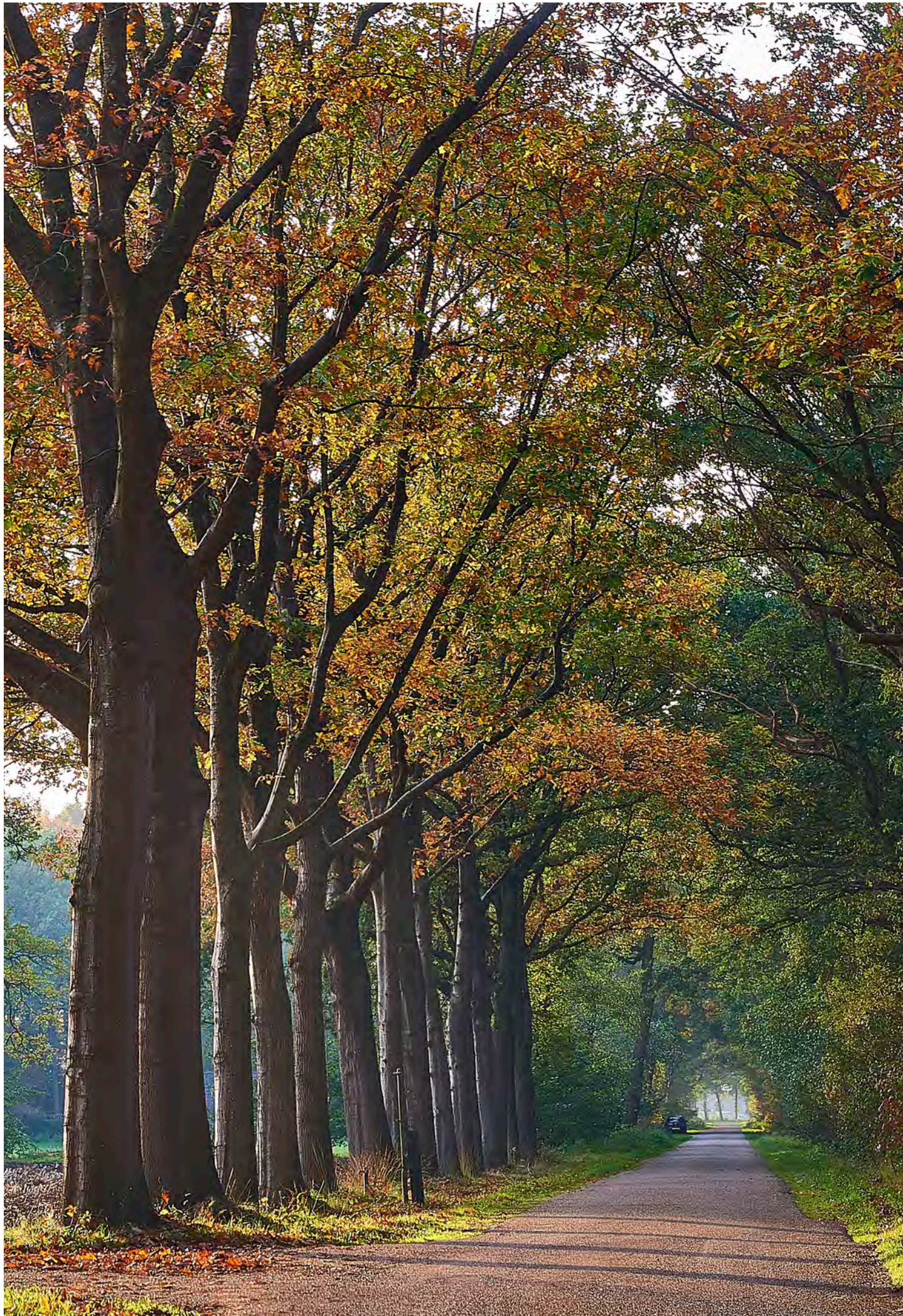

Inhoud

Voorwoord	5
Ruimte	6,7
Stikstof	8
RES/ Energietransitie	9
Leefbaarheid landelijk gebied	10
Duurzame productie	12

Een vitaal landelijk gebied

De agrarische sector is een belangrijk fundament voor welvaart en werkgelegenheid in de Gelderse Vallei. De strategische ligging met leveranciers en afnemers dichtbij en een beperkte beschikbaarheid van landbouwgrond heeft juist hier de niet grondgebonden veehouderij doen bloeien. Daar omheen zijn er veel bedrijven tot ontwikkeling gekomen die stalsystemen, verwerkingslijnen en advies leveren aan veehouders over de gehele wereld. Na de 20ste eeuw waarin groei, specialisatie en schaalvergroting tot succes leidde wordt er al 20 jaar wat anders gevraagd door markt en maatschappij. Ook daar is aan voldaan: groepshuisvesting bij kalveren en zeugen, vrije uitloop en biologische kippen, luchtwassers op varkensstallen en emissiearme mestaanwending zijn zo maar enkele voorbeelden.

Ook de komende jaren willen de boeren in de Gelderse Vallei graag een bijdrage leveren aan de welvaart en werkgelegenheid in onze regio, vanzelfsprekend op een manier die past bij de eisen van deze tijd. De diversiteit in de bedrijven zal daarvoor groot blijven: efficiënte bedrijven die produceren tegen een lage kostprijs, biologische veehouders die juist gaan voor een hogere opbrengstprijs of bedrijven die verschillende activiteiten op hun erf combineren, gezamenlijk vormen ze het kloppend hart van het buitengebied. Bedrijven met toekomstperspectief, waar de komende generatie duurzaam kan ondernemen, want ondanks de vergrijzing en gestage afname van het aantal bedrijven, zien we ook veel belangstelling voor onze sector bij jonge mensen. Zij zijn in staat een eigen-tijdse invulling te geven aan de agrarische sector in de Vallei.

Een sector van grote economische betekenis en potentie, gecombineerd met een grote inzet op maatschappelijke opgaven; gemeenten kunnen zich met recht inzetten om onze sector in hun gemeenten te behouden en te versterken. Dit behouden en versterken gebeurt juist op regionaal niveau. Boeren en tuinders hebben vaak een sterke regionale binding en hebben met u als gemeente van doen. Graag geven wij u mee hoe u kunt bijdragen aan het verbeteren van de sociaaleconomische voorwaarden voor de agrarische sector, vóór een vitaal landelijk gebied!

Ruimte

In ons dichtbevolkte land is behoefte aan ruimte. Groene ruimte is, dat heeft de corona-crisis ons geleerd, van onschatbare waarde. Deze ruimte biedt immers agrarische productie, landschappelijke schoonheid in een grote variatie, recreatiemogelijkheden, leefbaarheid en schone lucht. Daarnaast biedt het de bewoners van steden en dorpen de mogelijkheid om in contact te blijven met de bron van hun voedsel. In de laatste 70 jaar is gemiddeld per jaar bijna acht duizend hectare onttrokken aan de landbouw voor andere bestemmingen. Niets wijst erop dat deze trend binnen afzienbare tijd wordt doorbroken; tot 2030 zijn er veel woningen nodig. Tegelijk zijn er maatschappelijke eisen met betrekking tot natuur, biodiversiteit en klimaat die juist om meer in plaats van minder grond zullen vragen. Toch is het van belang om op te komen voor het behoud van ruimte voor land- en tuinbouw voor een vitaal landelijk gebied. Dit is niet alleen in het belang van boeren en tuinders maar ook van bewoners van steden en dorpen.

Er liggen veel maatschappelijke opgaven, waarbij een vitaal landelijk gebied een belangrijke rol in kan vervullen. Denk aan natuurherstel, biodiversiteit, klimaatopgaven, waterbeheer, carbon farming etc. Het scherp indelen van gebieden voor natuur en landbouw (zonering) is daarbij nadelig. Immers, landbouw is ook natuur en andersom. Het opleggen van maatregelen rondom deze opgaven moet in samenspraak met de agrarische sector. Anders zal het voortbestaan van deze ondernemers worden bedreigd door de hogere kosten en lagere opbrengsten.

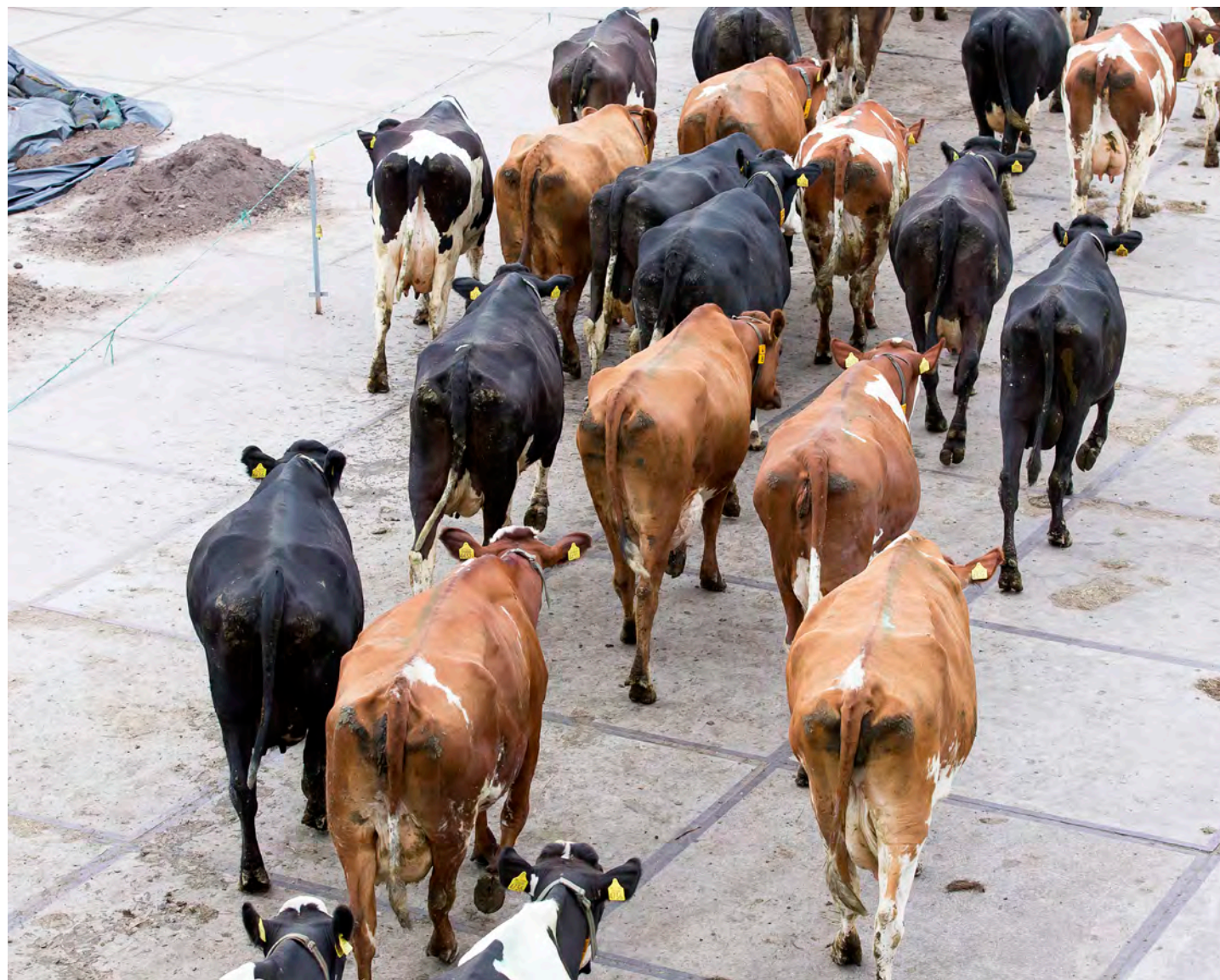
De toekomst die daarna gloort is er een van verarmende landbouwgebieden, afgewisseld met speciaal ingerichte natuur waarvan de exploitatiekosten sterk op de gemeenschap drukken. Door in samenwerking met boeren en tuinders oplossingen te bedenken voor de maatschappelijke opgaven, komen de kosten daarvan niet volledig bij de samenleving terecht en ontstaat een vitaal landelijk gebied.

Concreet (1): In stedelijk gebied moet 'inbreiding' de norm worden. Dit principe kan met meer kracht worden nagestreefd.

Concreet (2): Zonneparken op vruchtbare landbouwgrond zijn een onnodige aanslag op het beschikbare land- en tuinbouwareaal. Zie hiervoor punt RES/Energietransitie.

Concreet (3): Ga met alle betrokkenen bij het vitaal landelijke gebied in gesprek over het voldoen aan maatschappelijke opgaven rondom klimaat, biodiversiteit etc. in plaats van opleggen van regels. Vertrouw daarbij op de scheppende kracht van burgers en bedrijven.

Concreet (4): Een duidelijke ruimte voor ruimte regeling is nodig om het beëindigen van bedrijven mogelijk te maken. Het stroomlijnen van regelingen in de provincies Utrecht en Gelderland is daarbij gewenst. Ook het overdraagbaar maken van sloopmeters over (gemeente)grenzen heen bevordert het daadwerkelijk realiseren van deze optie. Gemeenten moeten duidelijke voorwaarden formuleren en regie voeren over de locatie van de nieuwe woningen waarbij het agrarisch karakter van het buitengebied beschermd wordt, landbouwgrond behouden blijft en bestaande agrarische bedrijven niet gehinderd worden in hun bedrijfsvoering door de komst van deze woningen.

Stikstof

Op landelijk niveau worden belangrijke beslissingen genomen rondom stikstof. De exacte uitwerking is nog niet bekend, maar duidelijk is wel dat de regio aan zet is om de stikstofreductie te realiseren. Binnen de gebiedsgerichte aanpak (GGA) wordt gekeken naar de specifieke situatie van het gebied. Hoewel de provincie verantwoordelijk is voor de GGA, hebben gemeenten wel degelijk invloed op de GGA. Het is daarbij van belang dat de gemeenten zich bewust zijn van de gevoeligheid van dergelijk processen en helpen bij het in kaart brengen van de wensen van agrariërs en hoe zij hun toekomstperspectief zien.

Concreet (1): Ga met de agrarische sector in gesprek om het toekomstperspectief voor de landbouwsector in kaart te brengen. Zet daarbij een vitaal landelijk gebied hoog in het vaandel!

Concreet (2): Stimuleer kavelruil. Kavelruil biedt, als onderdeel van integrale gebiedsprocessen, de mogelijkheid om meerdere doelen in gezamenlijkheid te bereiken.

RES/Energietransitie

Naast het werken aan maatschappelijke wensen zoals agrarisch cultuurlandschap, leveren boeren en tuinders een zeer belangrijke bijdrage in de energietransitie. 80% van de duurzame energie-opwek komt uit landelijk gebied. De energietransitie kost ruimte en is het zoveelste onderwerp waar grond voor nodig is naast woningbouw, natuuropgaven, waterbeheer, klimaat, recreatie, bedrijventerreinen, infrastructuur. Duurzame energie opwek hoeft niet op landbouwgrond te gebeuren, er zijn veel stal- en bedrijfsdaken die nog onbenut zijn en boeren- en tuinders kunnen een kleine windmolen op hun erf plaatsen. Alleen: moeten de kleinschalige toepassingen van duurzame energie opwek ook worden meegenomen in de Regionale Energie Strategie (RES) en dit ook worden gesubsidieerd. Gemeenten kunnen dit faciliteren in de RES'en.

Concreet (1): Stijging WOZ-waarde stallen/panden met zonnepanelen mag niet gebeuren.

Concreet (2): Sta kleine windmolens toe, met een ashoogte (tot 35 meter) die leidt tot voldoende rendement in het onderhavige gebied.

Concreet (3): Ga in gesprek met netbeheerders om kleinschalige energie-opwerk te faciliteren. Voorkom hiermee dat netcongestie een obstakel vormt om kleinschalige energie-opwek toe te passen.

Concreet (4): Geef geen ruimte voor (nieuwe) plannen van projectontwikkelaars voor grootschalige toepassing zonnepanelen op landbouwgrond.

Leefbaarheid landelijk gebied

Het diverse en vitale landelijk gebied is van belang voor Nederland om te wonen, verblijven en recreëren. De agrarische sector is drager van dit cultuurlandschap. Zonder agrarische sector of kleinere agrarische sector zouden landbouwgebieden verarmen, waarbij natuur wordt onderhouden, waarvan de exploitatiekosten stevig op de gemeenschap drukken. Om het landelijk gebied toegankelijker te maken en vitaal te houden moeten de gemeenten de focus hebben op het faciliteren van het ondernemerschap van agrarische ondernemers. Het toestaan van mogelijkheden om primaire bedrijven te verbreden kan een plus zijn. Werk aan een ideaal omgevingsplan waar ruimte is voor gezond ondernemerschap in de land- en tuinbouw in afstemming met de omgeving. Investeer in de fysieke en digitale bereikbaarheid van het platteland.

Concreet (1): Investeer in en geef ruimte aan de sector voor economische dynamiek in het landelijk gebied en behoud van de vitaliteit en ruimtelijke kwaliteit. Beloon het investeren in kwaliteit van bouwen, milieu en dierenwelzijn, met meer vrijheidsgraden voor ondernemers. Zoek samenwerking met agrariërs voor de meekoppelkansen van meerdere functies op het agrarisch erf, zoals multifunctionaliteit.

Concreet (2): Houd rekening met de lastendruk van de individuele (agrarische) ondernemers bij het vaststellen van gemeentelijke leges, belastingen en heffingen.

Concreet (3): Investeer in de digitale bereikbaarheid van de agrarische sector (en het hele landelijke gebied). Het hebben van een snelle en stabiele internetverbinding is in het belang van de leefbaarheid van het landelijk gebied.

Duurzame productie

De Nederlandse land- en tuinbouw is de duurzaamste van de wereld. De sector zet zich in om blijvend te verduurzamen, zie hiervoor onze inzet om het gewasbeschermingsmiddelengebruik te reduceren in het Uitvoeringsprogramma Gewasbescherming 2030 en onze inzet om de uitstoot van stikstof fors te verminderen. Boeren en tuinders dragen graag bij aan het blijvend verduurzamen van de sector maar vragen gemeenten wel om de juiste randvoorwaarden te creëren om duurzame productie te faciliteren.

Concreet (1): Geef in beleid rond het beheer van gemeentelijke gronden aandacht aan het ondersteunen van biodiversiteit. Houd daarbij wel rekening met de belangen van agrarische productie. Wees een goede buurman en voorkom gewasbeschermingsmiddelengebruik door overwaaiende onkruidzaden.

Concreet (2): Betrek de agrarische sector bij de introductie van de Omgevingswet. Voorkom dat de sector wordt geconfronteerd met afwijkingen in normen van landelijk beleid.

Achter de boer
en tuinder.
Voor ons allemaal.